

מבט לכנסת

הן עדיין לבד במערכה

מערכת הבחירות עצרה שורה של צעדים שהחלו בממשלה היוצאת ויכלו לתרום משמעותית למאבק באלימות כנגד נשים • הימים האחרונים שבים ומזכירים בכאב כי האלימות כנגד נשים אינה עוצרת ואינה פועלת על פי לוח הזמנים הפוליטי • על מקבלי ההחלטות לנקוט בכל צעד אפשרי כדי למגר את מגיפת האלימות

רקע מגדרי. לפי הנתונים, קיים בארץ כשל מערכתי מובנה שגורם לכך שמדינת ישראל מפקירה את הנשים. ועדות מוקמות, תוכניות מתוכננות ובפועל אין שינוי.

אמנת איסטנבול מהווה סטנדרט בינלאומי גבוה ביותר בתחום הטיפול באלימות במשפחה, האמנה מתמקדת במניעת אלימות במשפחה, בהגנה על קורבנות והעמדה לדיון של עבריינים נאשמים והפכה להיות מכשיר משפטי מחייב. 45 מדינות כבר הצטרפו לאמנה שפתוחה בפני כל מדינות העולם. קידום האמנה בארץ דורש עבודה מול מקבלי ההחלטות. למרות שהאמנה נכנסה לתוקף ב-2014, רבים מקרב האוכלוסייה ומקבלי ההחלטות ואפילו ארגוני הנשים, אינם מודעים כלל לעובדה שהיא קיימת. ללא הכרות והבנת האמנה, הסיכוי להצטרפותה של המדינה להיות חלק מהתהליך, הוא נמוך ביותר.

בקטנה

בכל הקשור בטיפול באלימות במשפחה, כל הממשלות הקודמות כשלו. כעת העיניים מופנות לממשלה החדשה שתוקם לאחר בחירות חודש נובמבר, זאת בתקווה שנושא רגיש זה יקבל את מירב תשומת הלב כמתבקש. זה אמנם לא יעזור לנרצחות, אבל ללא ספק יועיל לנשים רבות אחרות, אם בתמיכה נפשית לנפגעות, אם בדאגה לביטחונן האישי ואם בסיוע לתהליך השיקום במשפחה. אין ספק שמסע האלימות המטורף הזה חייב להיפסק, וקולן של הנשים חייב להישמע. חשוב להגביר את מערך ההסברה והחינוך בקרב הקהילה, נושא ה"אלימות במשפחה" חייב להיות חלק בלתי נפרד ממערך השיעורים במוסדות החינוך. מקרי האלימות במשפחה שהופכים לתדירים, הופכים לקריאת זעקה לכל ממשלה שתקום; הגיעה העת לשים קץ ולהילחם בכל הכח בתופעה המחרידה. האדישות של המשטרה, הפרקליטות ומקבלי ההחלטות זועקת לשמיים, בדומה לזעקתן של הנשים שקולן לא נשמע.

להניע רפורמות משמעותיות, חקיקה או תקציבים בקדנציות של שנה. לממשלת השנייה היו חלומות גדולים על שינוי בתחום שהזנח משך שנים רבות, אבל הם נעצרו עם פירוקה. האחריות ליישומן תמתי' לממשלה שתיבחר בנובמבר הקרוב ובתנאי שזו תהיה ממשלה יציבה.

חקיקה כידוע לוקחת זמן, כך גם בנייה ואישור של תוכניות משמעותיות ואישור תקציבים. פיזור הכנסת מאלץ את המאבק באלימות כנגד נשים לעבור למצב המתנה. תהליכים של חקיקה ותקציבים שבכוחם לשנות ולהציל חיים נעצרו מלכת, ההתעלמות מנשים שאין להן את הזמן או הפריבילגיה להמתין ליציבות פוליטית זועקת לשמיים; האפשרות לספק להן את הדבר הבסיסי ביותר - הגנה, לא קיימת.

בין הצעדים החשובים ומצילי החיים שיישומם כבר החל ונתקע בשל פיזור הכנסת: החוק לפיקוח אלקטרוני - שנועד להרחיק גברים שנגדם הוצא צו הרחקה - צו שכיום משמש פיסת נייר בלבד שאינו מרתיע גברים אלימים מלהתקרב לנשותיהם. החוק עבר בקריאה ראשונה רגע לפני פיזור הכנסת וכעת נמצא בהמתנה לממשלה הבאה. בדומה לו נמצא גם החוק למניעת אלימות כלכלית. חוסר היציבות הפוליטית גורם גם לפגיעה בתוכנית הלאומית למאבק באלימות כנגד נשים - מדובר בתוכנית שאושרה כבר לפני שנים, אבל מעולם לא תוקצבה במלואה. גם התיאום בין משרדי הממשלה תקוע, משום שהוא נופל בין הכיסאות בגלל היעדר חקיקה ותקציבים. אלו הן מעט הדוגמאות המצביעות על תהליכים חשובים שיצאו כבר לדרך ונעצרו, בגלל חוסר היציבות השלטונית.

אמנת איסטנבול

המספרים הגבוהים והדפוסים שמתגלים, אינם משתנים. מדאיג יותר שאין גורם שלטוני שבוחן בשיטתיות את כלל מקרי הרצח הקשים שיש חשד שבוצעו על

תזכורת

לפני שנה בדיוק פרסמתי מאמר תחת הכותרת: "הן לבד במערכה". במאמר זה שמתי את הדגש על אדישותם של המשטרה, הפרקליטות ומקבלי ההחלטות, אדישות שזועקת לשמיים, בדומה לזעקתן של הנשים שקולן לא נשמע.

שנה חלפה, ועדיין סוגיית האלימות כנגד נשים לא יורדת מסדר היום הציבורי - חוסר היציבות הפוליטי והבחירות התכופות - מעכבים תקציבים, מעכבים חקיקה ורפורמות ומונעים את השינוי המיוחל. מערכת הבחירות הקרובה, ללא ספק תגרום לעיכוב נוסף בטיפול בנושא כאוב זה. את המחיר הכבד משלמות הנשים - בחייהן.

טורו לכל דבר

רק לאחרונה נרצחה אישה בידי בעלה, רק לאחרונה אב רצח את ביתו, רק לאחרונה נחשפו פרטים מזעזעים נוספים בפרשת אונס הסוהרת בבית הכלא, רק לאחרונה נחשפו ההתכתבויות המחפירות על הכדורגלנים מפרשיית הקטניות.

למרות שממשלת השנייה עשתה יותר מכל ממשלות העבר בכל הקשור באלימות כנגד נשים כאשר היא הקצתה יותר מ-200 מיליון שקל לתוכנית הלאומית למניעה וטיפול באלימות במשפחה; עדיין, זה החוק מלהיות מספיק; עדיין נשים וילדות רבות, אינן מרגישות בטוחות בבית ומחוצה לו - זו הפכה לתופעה שלא ניתן לכנותה אחרת מאשר - "טורור".

חוסר יציבות פוליטית

חוסר היציבות הפוליטית בשנים האחרונות מתרחש על רקע השינויים הדרמטיים, ולמרות שהם שואבים לתוכם שיה טעון בנושא האלימות כלפי נשים, חוסר היציבות הפוליטית מונע כל אפשרות לשינוי. הפערים והמחצלים בטיפול בנושא, כמעט ולא יורדים מסדר היום הציבורי, אי-אפשר